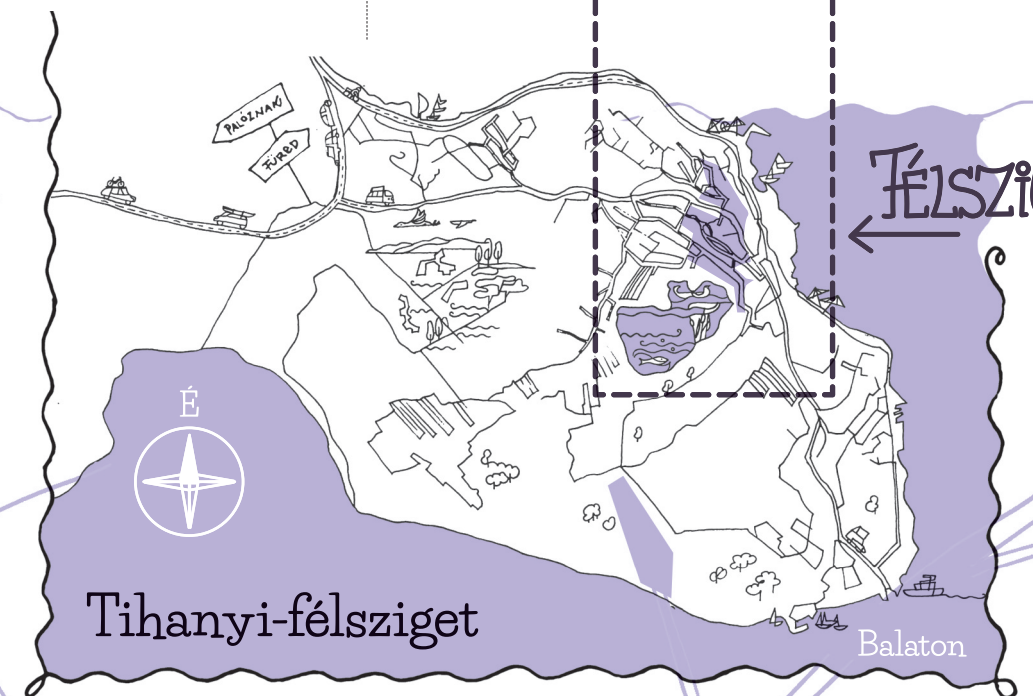
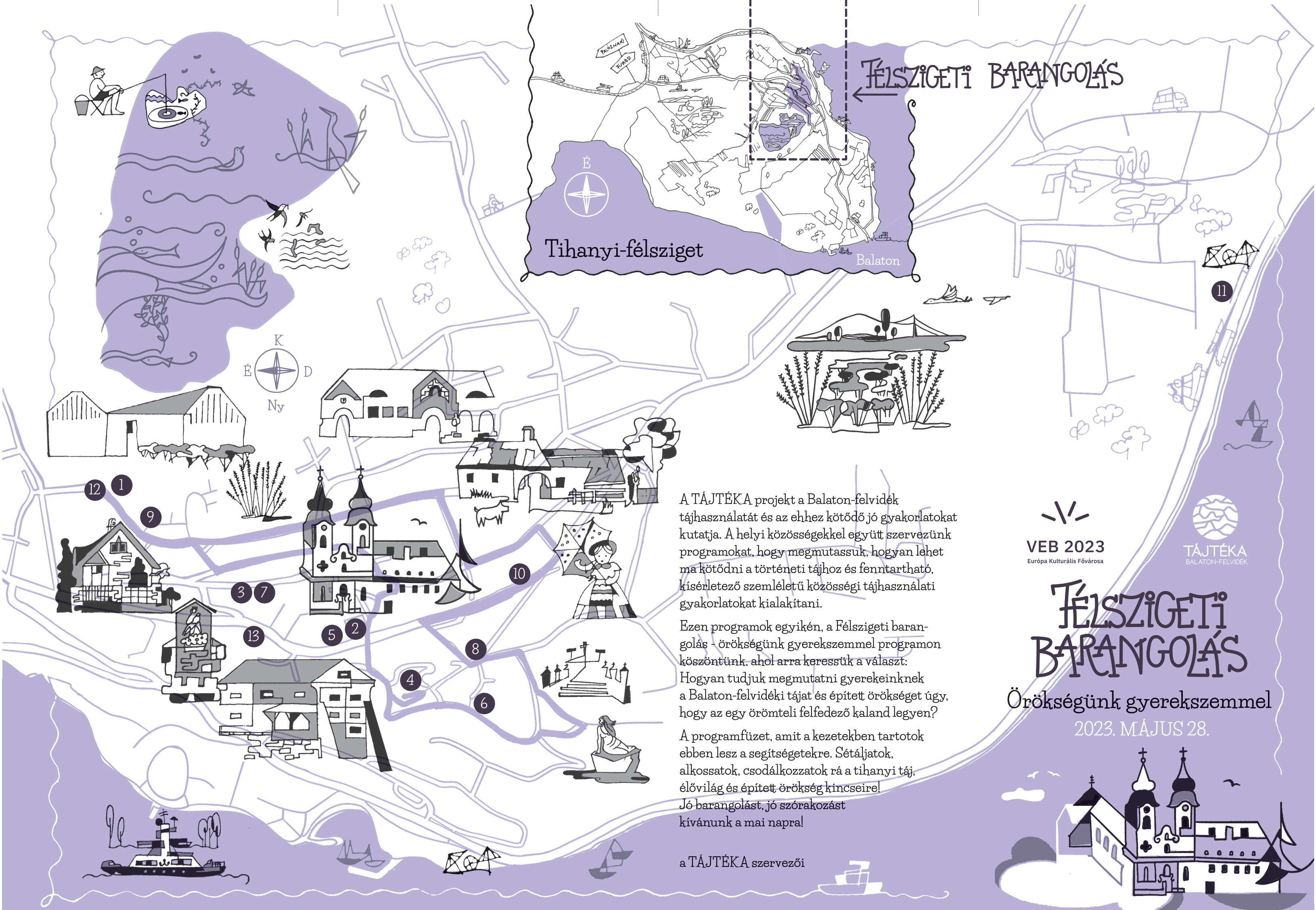

FÉLSZIGETI BARANGOLÁS

Tihanyi-félsziget

Balaton

A TÁJTÉKA projekt a Balaton-felvidék tájhasználatát és az ehhez kötődő jó gyakorlatokat kutatja. A helyi közösségekkel együtt szervezünk programokat, hogy megmutassuk, hogyan lehet ma kötődni a történeti tájhoz és fenntartható, kísérletező szemléletű közösségi tájhasználati gyakorlatokat kialakítani.

Ezen programok egyikén, a Félszigeti barangolás - örökségünk gyerekszemmel programon köszöntünk, ahol arra keressük a választ: Hogyan tudjuk megmutatni gyerekeinknek a Balaton-felvidéki tájat és épített örökséget úgy, hogy az egy örömteli felfedező kaland legyen?

A programfüzet, amit a kezetekben tartotok ebben lesz a segítségetekre. Sétálgatok, alkossatok, csodálkozzatok rá a tihanyi táj, élővilág és épített örökség kincseire!
Jó barangolást, jó szórakozást kívánunk a mai napra!

a TÁJTÉKA szervezői

VEB 2023
Európa Kulturális Fővárosa

FÉLSZIGETI BARANGOLÁS

Örökségünk gyerekszemmel
2023. MÁJUS 28.

A programokhoz kapcsolódóan válaszoljatok a kérdésekre majd írjátok be a megfelelő sorrendben a betűket, hogy megtudjátok, melyik helyszínen várunk egy kis ajándékkal!

Az ajándék 16:00-ig vehető át vagy a készlet erejéig.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

1 Gyerkőc piknik Tihanyban

Helyszín: **Belső-tó partja**
Időpont: **10:00–16:00**
Részvétel ingyenes.

A Tihanyi Horgász Egyesület megalakulásának 40. évfordulóját a gyerekek is megünneplik a Kincses Félszigeten. A programok között gyermek horgászverseny, nerf-aréna, egyedi óriás kifestő, csupa-csillám sátor, biliárd foci és különleges kézműves sátor várja a gyerekeket!

Tudtad, hogy nem ez az egyetlen tó, ami megtalálható a Tihanyi-félszigeten? Hogy hívják a madarak kedvencét, a félszigeten található másik tavat?

				5	-		
--	--	--	--	---	---	--	--

2 Tájéka Gyereksarok

Helyszín: **Magtár (Mádl Ferenc tér 1-2.)**
Időpont: **10:00–14:00**

A TÁJTÉKA Gyereksarokban a gyerekek játékos foglalkozáson ismerik meg és keltik életre a tihanyi-és Balaton-felvidéki tájat. Miközben a tájelemekkel és kézműves technikákkal ismerkednek, kapcsolódnak a tájhoz és bebiztosítják a kezeiket is.

Az egykori apátsági magtárban a környező földekről betakarított élelmet tárolták: búzát, kukoricát stb. Hogy nevezzük ezeket?

6						
---	--	--	--	--	--	--

Bemutakozik a Balaton-felvidéki Barangoló

Időpont: **10:00–13:00**
A részvétel ingyenes.

Hogyan tudjuk helyben élőként vagy látogatóként megmutatni gyerekeinknek a Balaton-felvidéki tájat és épített örökségét úgy, hogy az egy örömteli felfedező kaland legyen? Ismerjétek meg a Balaton-felvidéki Barangolót, amelynek egyik oldalán a felfedezésre váró helyek bemutatását és játékos feladatokat találtok, a másik oldalán pedig egy színezhető térképet. Készítsétek el saját pecséteteket Tihany nevezetességeivel és nyomdázatok egyedi tihanyi képeslapot a foglalkoztató alkotójával a TÁJTÉKA Gyereksarokban! Színezzük ki együtt a Balaton-felvidéki Barangoló óriás színezőjét!

Kézműves foglalkozás a GYIK Műhellyel

Időpont: **11:00–14:00**
A részvétel ingyenes.

Te milyennek látod a Balaton-felvidéket? Készítsd el velünk a saját kollázsodat, melyen a szőlőültetvények között felbukkannak a tanúhegyek, prэшázak és a helyi hagyományos építészet motívumai. Az alkotás folyamán kipróbálhatod a buborékfújással való festést és izgalmas lenyomatokkal fogunk játszani a TÁJTÉKA Gyereksarokban.

3 Tematikus családi séta:

Irány az őslendulás
• Bittera Gyula emléktúra

Helyszín: **Eau de Tihany – Illatok háza, Csokonai utca 62.**
Időpont: **10:30–13:30**
Regisztráció: **balaton.guide@gmail.com**
A túra minimum 4 fő részvételével indul, maximális létszám 25 fő.
A túra hossza kb. 8 km.
Részvételi díj: **2.500 Ft**
Kedvezményes jegyár: **1.000 Ft** (6-18 év közöttiek részére)

A barangolás az Illatos Időutazás c. kiállítás megtekintésével kezdődik az Illatok Házában, ahol a résztvevők megismerhetik a tihanyi levendula történetét meghonosítójának, dr. Bittera Gyula életén keresztül. A túra a tihanyi Csúcs-hegy napsütötte lankáira, az őslendulásba vezet, közben az is kiderül, hogy mikor telepítették az első levendulapalántákat, miért ültetett mandulafákat Bittera Gyula a levendula bokrok közé, és a levendulalepárlók eredeti helyére is fény derül.

4 Családi vezetés és kvízzjáték a Tihanyi Bencés Apátság ősi falai között

Helyszín: **13.50-kor a Tihanyi Bencés Apátság melletti látogatóközpontban (I. András tér 1.)**
Időpont: **14:00–15:30**
Részvétel: **a „normál” (diák, nyugdíjas, teljes) vagy „kedvezményes családi jegy” megváltásával.**
Regisztráció: **turizmus@tihanyiapatsag.hu**

Szeretettel várjuk a gyermekeket és szüleit egy idegenvezetéssel egybekötött érdekes kvízzjátékra a Tihanyi Bencés Apátság közel ezer esztendősi falai közé.

Derítsétek ki, hogy milyen stílusban készült a kéttornyú ikonikus Bencés Apátság épülete!

1					
---	--	--	--	--	--

5 Mindent Tihanyról - Családi idegenvezetés

Helyszín: **A séta a Magtártól indul (Mádl Ferenc tér 1-2.)**
min. 5 fő jelentkezése esetén, a maximális létszám 20 fő.
Időpont: **16:00–17:30**
Részvétel: **2.000 Ft/fő,**
18 éves korig a gyermeknap alkalmából ingyenes.
Regisztráció: **május 26-ig a tihanyseta@gmail.com címen.**

A játékos idegenvezetés során megismerkedhetnek a gyerekek és szülei a Tihanyi-félsziget történetével, legendáival.

Az esemény a TÁJTÉKA projekt és a helyi intézmények koordinációjában valósul meg a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program keretében.

6 Látogatás a Tihanyi Tájházakban

Helyszín: **Pisky sétány 12.**
Időpont: **10:00–17:00**
A belépés ingyenes.

Miről ismerhető fel a tihanyi ház? Ismerjétek meg a helyi népi építkezés egyedi stíluslemeit a Tihanyi Tájházak kiállításán! Nézzetek körbe a Parasztagda házban és a Dunántúl egyetlen megmaradt halászházában, a Halászcéh Házban, amelyek a népi életbe és a tihanyi gardahalászatba engednek bepillantást!

A tihanyi tájházak már messziről felismerhetőek, jellegzetes stílusúak. Milyen színnel festik le a házak oldalát az ablakok körül?

	2			
--	---	--	--	--

7 Illatos időutazás kiállítás • Látogatás az Illatok Házában

Helyszín: **Csokonai utca 62.**
Időpont: **10:00–16:00**
A belépés ingyenes.

Ingyenes, interaktív kiállítás Tihany szívében, amely egy gyönyörű, műemlék jellegű épületben kalauzolja végig az idelátogatókat. A kiállítás anyaga bemutatja a Tihanyi levendula történetét, valamint dr. Bittera Gyula életét, aki a hazai illóolajipar megteremtőjeként világhírnevet szerzett a "Tihanyi levendula" számára.

Milyen színű a híres nyugtató hatással is bíró gyógynövény, a levendula?

		3	
--	--	---	--

8 „Jó itt lenni”

Helyszín: **Tihanyi Babamúzeum (Visszhang utca 4.)**
Időpont: **15:00–18:00**

A Tihanyi Babamúzeum ezen a napon ingyenesen látogatható. Arcfestéssel, lufival, zenével, ajándék színezővel és kedvezményes fagyival, jégkásával és sütemény kínálattal várják a gyerekeket.

A porcelánbabákat bemutató családi vállalkozást 1994-ben alapította meg Filótás Tivadar a feleségével, aki szenvedélyes babagyűjtő. Hogy hívják Filótás Tivadar feleségét?

4					
---	--	--	--	--	--

9 Gyereknapi a Levendula Házban

Helyszín: **Levendula Ház Látogatóközpont (Major utca 67.)**
Időpont: **10:00–16:00**

A Levendula Ház és Látogatóközpont interaktív kiállítása minden korosztály számára élményt nyújtó módon mutatja be a Tihanyi-félsziget vulkáni képződményeit, múltját és jelenét. A vulkánok egykori dühöngő világát, a később megszelídült táj harmóniáját, a tihanyi emberek és a természet kapcsolatát és a levendula-termesztést. Ezen a napon a 14 év alatti gyermekek díjmentesen látogathatják a Levendula Ház Látogatóközpont interaktív kiállítását és szintén térítés nélkül vehetnek részt a vizitúrán a Belső-tavon.

Az 5 millió évvel ezelőtti, egykori Pannon-tenger egyik állatának fossziliója a tihanyi „kecskeköröm”, amelyhez számos legenda is kapcsolódik. Tudod, hogy mely állat volt a „kecskeköröm” eredetileg?

					7
--	--	--	--	--	---

10 Garda Akvárium

Helyszín: **Kossuth Lajos utca 11.**
Időpont: **10:00–18:00**
Gyermeknap alkalmával kedvezményes belépőjegyet biztosítunk, amelynek ára gyerekeknek 700 forint.

A látogatóközpont célja a Balaton és vízgyűjtő területének vízi élővilágának bemutatása és jelenlegi és elkövetkezendő generációk figyelmének felhívása az élővilág megővésének fontosságára. Ezzel szeretnénk hozzájárulni, hogy a Balaton vízi élővilágának szépsége, sokszínűsége és gazdagsága minél hosszabb ideig a saját természetes környezetében fennmaradjon.

11 Kalandsziget

Helyszín: **Tihany Gödrös Szabadstrand, Lepkesor**
Időpont: **10:00–17:00**
Jegyárak: **1800–4800 Ft/fő**
Regisztráció nélkül, egy időben maximum 50 látogatót fogadunk.

Erdei Kaland- és Szabadidő park családok és minden érdeklődő számára a Tihanyi-félsziget nemcsak hazánkban, hanem Európában is egyedülálló természeti adottságú területén valamennyi korosztálynak elérhető programmal. Természetes erdei környezetben 4 felnőtt és 4 gyerekpálya, valamint gyerek csúszópálya várja az érdeklődőket. A kisebb gyerekek részére játszótér és csúszdapark áll rendelkezésre.

12 Sétakocsikázás a Tihanyi Lovasudvar szervezésében a Belső-tó partján

Időpont: **12:00–14:00**
A program ingyenes.

Hangulatos lovaskocsikázásra hívjuk a gyerekeket a Belső-tó partján gyereknapi alkalmából.

13 Keressétek fel Lidi néni, azaz Pintér Pálné, a helyi mesemondó emléktábláját, aki számtalan csodás történetet költött Tihanyról.

HARCSA MARCSA LAKODALMA

Valamikor hajdanában a halak is tudtak beszélni. Minden vízben élő állat megértette egymás beszédét. A Balaton nyugati részén élt a Harcsakirály. Ő uralkodott a nyugati nádas birodalmában. A Tihanyi félsziget keleti részén pedig a Harcsaherceg uralkodott. A rév köze a Hullámkirályé volt. Itt az erős vízsodrás mélyen kimosta a Balaton fenekét. Ide vetette meg puha homokágyát a Hullámkirály, itt pihente ki fáradalmait. Ez volt a válaszfal a két harcsabirodalom között. Az átjárást a Hullámkirály csak úgy engedte meg, ha szép csendes vonulnak keresztül a halak. Nem zavarják meg pihenésében. A Harcsa királynak volt egy nagyon szép leánya, a híres Harcsa Marcsa. Szemet vetett rá a Harcsaherceg fia, a sudár termetű Harcsa Tóni. Olyan szép bajusza egyetlen legénynek sem volt, mint neki. Hamarjában feleségül kérte Marcsát a királytól Tóni. Egy szép márciusi napra tűzték ki a lakodalmat, mivel ez az idő a legmegfelelőbb. A király minden vízben élő állatot meghívott az esküvőre. A tihanyi nyeregtes alatti nádasban nagyban folyt a lakodalmi készülődés. Tizenkét rákszákacs szabdalta a sok küszhalat, mivel ez volt a legfinomabb étel, minden állat szerette. Olyan szép hínárfátyla azóta sem volt senkinek, mint a Marcsának. Esküvő után elkezdődött a nagy dínom-dánom. Talpalávalót a Béka Berci zenekara játszott. Vígán járták az ugrós hal-táncot, Ponty Pista Pirivel, Süllő Samu Sárival és Garda Gabi Gittával. De a legszebben a harcsapár járta. Az egész vendégsereg kórusban kiabálta: – Karcú hal a harcsa, garda! Szép menyasszony Harcsa Marcsa! A sok finom halpástétomból még a nádasban tanyázó madarak is kaptak. A nádírigók hálából olyan szépen füttyörsztek, hogy a vőlegény örömeiben Marcsát úgy megforgatta, még a cipője elveszett. Másnap az egész vendégsereg az új asszonyt kísérte otthonába, Harcsakirály Nádasbirodalmába. A vendégsereg olyan nagylármácsapott, hogy felébredt legédesebb álmaiból a Hullámkirály. Dühében elátkozta őket, mivel az átjárást nem tilthatta meg. – Némuljatok meg örökre! Azóta némák a halak. Ha a nádírigó füttyre néha kedvük támad táncolni, olyan csöndesen járják az ugróst, hogy még a horgászok sem hallják a vízparton ülve.

